НОВИНКИ.

ПОЗОР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
під назвою
"ОРЕЛ"
175 HENRY Ave., Winnipeg
З поважанням
Alexander [illegible]
175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

КАЛЕНДАРЕЦЬ 1914 на РІК

CANADIAN PACIFIC TO EUROPE

Знижена ціна до краю
J. S. Carter, General Agent
WINNIPEG

Канцелярия Нотаріяльна

Feinson & Schiller
854 Main St. Winnipeg, Man.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Ottawa, Ont.

Руська Книгарня
850 Main Str. Winnipeg

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД ГУРТОВНИЙ
W. CHUDRAN, 590 Burrows Ave.
Winnipeg, Man.

УВАГА! СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!
В старім краю.
В Канаді.
МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКИЙ і Ска.
нотарі
834 MAIN St. WINNIPEG, MAN.

КАНАДА

„КАНАДА"

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА

„CANADA"
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК І. Вінніпег, Ман. Вівторок 9 Грудня 1913. Число порядкове 15. Winnipeg, Man. Tuesday December 9-th 1913. Число 15

До наших читачів.

А дмінстрація „КАНАДИ".

НОВИНКИ.

Рабунок і морд в місточку Plum Coulee.

Арештовання шофера

Кравченко злочинцем.

Кравченко вже у Вінніпегу

Болгарія проти панславізму

Замасковані бандити

Суфражистське військо.

За законопроект про українську мову.

Силували копати для себе гроби.

Міліонерська собака.

Жінка міліонера, пані Вое з Чікаго, Ілл., признача за свойі собаці 4 покоі ... Собака живе ... В 8 год. рано встає з ліжка, котрого біле трічі денно змінюють ся, в 9 год. їсть сніданє. В 10 год. купаєть ся. Спеціяльною щіточкою чистять її зуби, мають кігті і змивають дорогоцінними оливами голову. В 10 год. 30 мін. йде в супроводі покоївки в сад „відсвіжити ся". В 12 год 30 мін. пє пастеризоване молоко, в 1 год. „виїзджає" автомобілем на двогодинну прогулку. В 3 год. кладе ся в ліжко, щоб „відпочати і трохи переспати ся". Триває се дві години. В 5 год. їсть обід, свіжену бараболю з свіжим мясом, а в 5 год. 30 мін. йде на дві години другу прогулку, в 7 год. вечер слухає музики, відтак йде спати. Таке жите повторяєть ся каждого дня.

Морд і самовбійство з приступі божевілля.

Краяни!

Офіс отворений від 9 рано до 9 вечером що дня.
ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.

Вісти зі Старого Краю.

Обструкція українських послів.

Обструкція, яку роблять українські посли в австрійськім парляменті, наробила богато клопоту Полякам. Правительство бачучи, що українські посли [illegible] до кінця на жарт до борби, [illegible] Українців [illegible] Польщі, щоби [illegible] уступило небезпечного [illegible] в Галичині, яке правительство буде мусіло запровадити, розвязуючи теперішний галицький сойм.

Поляки, бачучи, що не жарти, почали знов переговори з українськими і поспішили торгувати ся то у Відни при участи міністрів, то знов у Львові при участи намістника Коритовського, хотячи приневолити Українців, щоби ті відступили від своїх жадань... українські посли [illegible] теперішнє постановило витримати в своїй боротьбі аж буде [illegible] то до побіди [illegible] належних прав.

[illegible] ціх, що поділ Галичини на часть руську і польську був би найлучшою запорукою супокою в краю, [illegible] на все конець спорам між Русинами і Поляками, а також зновиж-би Русинам свобідний розвій і виконали-би наш перший обовязок [illegible].

Поляки однак бачучи, що сей [illegible] українців [illegible] поділ Галичини, не хотять ані на волосок уступити, но також [illegible] і тут показує ся як Русинам так і цілому світови свое правдиве обличе, свої правдиві заміри [illegible] рову, доказуючи рівночасно свою ненависть до Русинів, якою ви [illegible] нашим народом.

Українці однак, без огляду на крики і переполох Поляків, [illegible] справа поділу Галичини на часть руську і польську не затримаєсь і противно, як [illegible] своїх.

Що говорить насл. двинстолонаслідника престола про Українців.

[illegible] органом наслідника австрійського престола, Фердинанда, помістила недавно статю в якій говорить [illegible] про [illegible] Українців [illegible] Поляків [illegible].

Польські незвичайно занепокоєні статею, що, коли Польща противить ся признаню належних прав Українцям зробить се повинно саме правительство хочби навіть проти волі Поляків...

Поляки в страху.

Загадано, що Українці заступили тепер на дневний порядок справу поділу Галичини на дві части, на східну — руську і західну — польську — повстав між Поляками великий страх. [illegible] в Галичині, [illegible] також польські часописи в Америці та [illegible] братів до борби против сего українського [illegible]. Нема сум-

[illegible] ції 21 осіб, зібраних в одній казарми. Було се неревжно торговії [illegible] товару. Казарми окружено військом, а арештованих переведено партіями до цюрку. Майже всі арештовані се жінки у віці від 18 до 50 літ. Богато з них [illegible] Аргентини на [illegible] товару у Варшаві, якої не може поліція [illegible] Королівстві [illegible] громадою, які займають ся [illegible] механізмом [illegible] нагороди [illegible] противаження.

ОЧЕВИДЕЦЬ О ПОЖАРІ „ВОЛЬТУРНА“.

Один з очевидців пожару на „Вольтурні“ так розказує о тім, що він пережив:

— Найстрашнійший час було другий по полудни. Пожар уже був розширив ся, огонь гудів так, що увесь корабель дрожав. Ми стояли [illegible] коло керми, [illegible] вітер і [illegible] перед нами [illegible] [illegible] чути [illegible]

Показав ся корабель „Карманія“. Дуже врадувались ми, думали, що [illegible] на „Карманію“ [illegible] [illegible]

[illegible]

Правдива ратоване почало ся аж на другий день, на розсвіті... Як я ніч перебув, сам не знаю, сидів на мокрім мішку,

Випадок на желізниці.

[illegible]

Утеча з вязниці.

[illegible] Батерія два брати М. Залужний і Щербан [illegible] [illegible] Врублевському, [illegible] на 3 роки вязниці. Фахотий злодій Щербан, що сидів разом з Залужним у вязниці, був засуджений за крадіж на шість місяців вязниці. Вони були в 50 келії та без якої небудь посторонної помочи видерли коминок на дах та по повалених пресах спустили ся на подвіре і через реальну школу вийшли на сьвіт. Утечу помічено аж на другий день рано, бо в ночи не завважено ніякого стукоту у вязниці. За втікачами шукає поліція.

Лови на торговців живим товаром.

У Варшаві арештовали перед кількома днями полі-

[illegible] Німецький [illegible] „[illegible] до корабля“. [illegible]

Їхала пані Рогачина з семеро дітьми. Два найстарші сини у воду кинули ся і потонули, а третий також за ними. Вона на дев же слюбила його за [illegible]; повисла так аж [illegible]; потім вона його пустила — видно сил не стало — і він у воді пропав.

А другі родичі самі дітий спускали у воду у кошиках, або куфрах, на шнурах або просто кидали...

А я спас ся так:

Курене тютюну причиною пожару на кораблі „Вольтурно.“

З переслухання подорожних, що їхали на Вольтурні, а також з збуджень виказує ся, що причиною катастрофи корабля „Вольтурно“ було се, що два переселенці з Росії курили на кораблі тютюн. Іменно на кораблі заборонено курити і сю заборону оголошено у всіх мовах, з тим, що кождий, який буде курити заплатить 25 франків кари. Мимо сеї заборони два переселенці з Росії сиділи в своїй каюті на переді корабля [illegible] ся щільно і курили тютюн. [illegible]

[illegible] Сам капітан „Наррагансета“ переслав нашо корабель і догадував ся, бо наш капітан [illegible].

[illegible] свій [illegible] бут в Канаді? Звертайте ся на адресу: 880 FLORA AVE. по 6-ій год. вечером до J. WAGNERA.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ШКОЛА
[illegible]
Eugen Mironko.
255 Selkirk Ave. Winnipeg.

П. И. АЛЕХНО
Русько-Польський заклад фотографічний, [illegible] потребовий. — Автомобіль для виїзду, наряди на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk ave.
Телефон: St. John 1791.
Winnipeg, Man.

HUGH D. CUTLER
АДВОКАТ
Полагоджує всякі справи. В тяжких процесах удавайтесь до нього.
[illegible]

ПЕРЕЧИТАЙТЕ УВАЖНО

У Львові виходить [illegible] українська газета [illegible] „Добра Новина“ [illegible]

[illegible] чена ширенню просвіти, науки та суспільної і господарської справи „ДОБРА НОВИНА“ призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статті просвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, [illegible] політичного життя [illegible] [illegible] „ДОБРА НОВИНА“ виходить що два тижні [illegible] „ДОБРА НОВИНА“ коштує на цілий рік в Австрії і в Канаді 1 доляр 50 центів. Кожний передплатник „ДОБРОЇ НОВИНИ“ дістає крім того книжки на рік [illegible] „ДОБРУ НОВИНУ“ [illegible]

„Добра Новина“ [illegible] (Lemberg, Austria).

Хто хоче дістати англійський язик?

[illegible]

L. C. SMITH & BROS.
машина до писаня
ДОВГОТРЕВАЛА ЗНАМЕНИТА
I. C. Smith & Bros
[illegible]
Найновійша конструкція
[illegible]
The Smith Visible Typewriter Co. Limited
20 Princess Sreet Winnipeg
[illegible]

КУПУЙТЕ ШЕРИ
в Руській Видавничій Спілці
яка видає
руську тижневу часопись „КАНАДУ“
Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20 000.
Шеро продаються по $1,00 (одному доларови) одна.
Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом великого видавництва та інтересуватись його розвоєм.
По всякі інформації пишіть на адресу:
„CANADA“
261 Fort Str. Winnipeg, Man.
Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДУ“
Передплата виносить тільки $1,00 на рік.

ЧИ СПРАВДІ НЕБЕЗПЕКА?

„Отворіть свої очи, гляньте кругом себе, позбудьте ся заспання роботи і зробіть собі власну думку. Для сих, що мають очи, аби бачити, не бракне [illegible]. Треба розбудити [illegible] і приготовити на небезпеку [illegible]

[illegible] них культурних і соціальних здобутків, які заповіли нам змогу сотворити сильний національний організм, котрий мав би не тільки відпорної сили, але переможні сего бацили денаціоналізації. Хто піде на стрічу сему [illegible]

[illegible]

К.

Питане житя і смерти канадійських Українців,
або
бути чи не бути українсько-канадійським „інтелігентом.“

ТИПОВІ КЛЕВЕТНИКИ І БРЕХУНИ.

[illegible]

(Редакція „Канади“ все мені застереже місця. Стаття, яка була [illegible] „Ранок“ на ч. 11, поміщену в 13 ч. „Канади“, не [illegible] а тепер, коли треба [illegible] брехні „пакотиця“ [illegible]

[illegible] в коли їх „викрилю ваши“ за гарнець горіхів. А се так мимо бачити на власні очі се, про що знали ся [illegible].

Друга брехня вже не требує обяснення. Переносім тоді, як Мирон був [illegible] „апостолом“, [illegible] в Канаді. Я же прецінь знав, а коли тоді [illegible] Сераф [illegible]

[illegible]

Перший брехні не потребую преступати: скажу лиш но мені дуже прикро лавити всім чорносотенцям, що я ані не думаю Канаду покидати! Я мав свій намір, бо бачу, що Канада се спеціальна країна для шумовин суспільних але розумаю ся. Канада мені зачинає подобатись з цілою менажерією, що відшанила себе в „Малючім Веркалі“.

Таких оказів там в Галичині не найду; особливо таких „пакотиць“, як [illegible] можна відшукати хиба в записках з XVI.

[illegible] ся на сей крок, мабуть перший і послідний.

Се може потвердити цілий реписка комітету, яка нечено не прилатить ся в його руках, як інші причини до „культурних змагань Канади з Галичиною“.

Отже в одним нумері „християнської“ газети аж три брехні. [illegible] „апостольської“ місії [illegible]

Одно мав би кам лиш до сказани. Як у вас ще хоч дрібка почутя справедливости, то змилуйтесь не калайте своїми клеветами устами таких чистих імен як: Шевченко, Драгоманів, Франко. Вони бридились всяким рабством і любили нарід всею душею; а ви раби і парубки Англійців, найподлійшого калібру. Янічари, айвятесь сливком, [illegible]

[illegible] мали налити з повожки і торгуєте своїм народом. Вони мали свої погляди на справи релігійні, але не думали про церков з XVI. в. [illegible] [illegible] Франко [illegible] [illegible]

Так тож! собаці туги не замкнено. А ще до того канадийська у вас зрятися з зайняла.

Dominion Ticket Office
703 Main Str. Winnipeg, Man.
Phone MAIN 2681
ПРОДАЄМО шифкарти до і з старого краю по найнизших цінах.
ВИСИЛАЄМО також гроші до Австрії за оплатою лише 2 центів за кождий долар.
ПЕРЕСИЛКИ телеграфічні доручаємо сейчас, за оплатою $1.50, без огляду на те, яку суму пересилає ся.

РОДИМЦІ!
Єсли хочете їхати до старого краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади то приходіть до C.P.R.-ського офісу до головних агентів
A. CALDER & SON.
БАНКИРІ
663 Main St. Winnipeg,
MANITOBA
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
[illegible]
Ми маємо власну шпаркасу і приймаємо гроші від долара до тисячі і виплачуємо процент.
П. А. Каракоцюк є наш укр. представитель.

КАНАДА

часопись просвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видає:
Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границею $1.50
Поодиноке число 5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації:
„КАНАДА"
261 Fort Street
Winnipeg, Man.

CANADA

Ruthenian Weekly

Publishers
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
[illegible] — editor.

Subscription Per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5 c.

For advertising rates and all business matters address
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort St. Winnipeg, Man.

Уваги.

ЛІБЕРАЛЬНЕ ХИТРУНЬСТВО.

В своїй борбі, яку провадять ліберали проти консерватистів, хотячи змінити, а [illegible] цілком усунути [illegible], які позволяє неанглійським народам користувати ся домовними школами, а тим самим доводити успішно свою асиміляційну роботу, не перебирають вони в способах, хочби навіть і найбільше шких. Що так говоримо, ми бачили і чули кождий, хто лише слідив борбі приглядав ся.

Одним свої несправедливі, нелюдні право стремління та способи, якими послугують ся в борбі, — уміють вони убирати в гарну одежу. На своє лице вбирають вони маску поступовости та справедливости, хотячи тим способом [illegible] [illegible] і правдивість тих людий, які не мали нагоди бачити правдиве [illegible] ліберального [illegible].

[illegible] маскою, якою ліберали стараються [illegible] правдиве [illegible] є е

Примусова школа

Ліберали Англійці хвалять ся [illegible] прибувшим „Ман. Фармер", що примусове учащане до школи завели у себе вже найбільші краї і держави, бо тільки таким способом можна усунути неграмотність та некультурности населеня. Оправдуючи ся тим, вони кажуть, що вже пора на пору, щоби і Манітоба запровадила у себе примусових школу так, щоби не літи, в провінціяльній видавевой, під грозою кари, учащати до школи....

[illegible] маску, себто примусові школи — [illegible] справи [illegible] ліберали справді суть поступовими, справедливими і [illegible]

...відносне просвіти в краю.

Коли ми однак ту маску здіймемо і поглянемо на правдиве лице лібералів, то побачимо цілком що иншого.... Ми побачимо, що примусова школа у канадийських лібералів, се ніщо иншого, лише остаточний, не хибний удар на уживане і учене рідної мови Русинів і прочих неанглийських народів в Канаді, се удар на нашу рідну мову, на нашу народність.

Рівночасно з проєктом скасовання двомовних шкіл, виставили ліберали проект заведеня школи примусової, щоби в сей спосіб приневолити родичів посилати дітий до школи публичної, чисто англійської, а тим самим не позволити та не дати нагоди родичам неанглійцям учити своїх дітий дейкле своєї рідної мови.

Ліберали думають так: За школу ми уважаємо тільки школу публичну, а коли, захопивши власть у свої руки, усунемо цілком двомовність, себ-то научане якоєсь иншої мови, крім англійської, а рівночасно, щоби не дати всяким форенерам як Русинам, Французам, Полякам, Німцям і т. і. нагоди користувати ся якими небудь приватними школами, заведемо примусовість посиланя дітий до сеї публичної англійської школи [illegible]

[illegible]

Отже суть небажні окажи [illegible] лібералів. — Примусова школа має [illegible] послужити [illegible] та [illegible] винародовленя [illegible].

Ми не є ворогами або противниками примусовости школи в принципі, противимо ся однак проєктованій лібералами примусовій школі, яка [illegible] науки, а тільки фабриковою асиміляцією [illegible] винародовлення [illegible]

[illegible] Ліберали „Ман. Фармер", якій, як видно, [illegible] дуже сердечно, щоби ще Русинів вже за кілька літ не стало и [illegible]

Ми отже кажемо прямо, що Русини в нашій провінції [illegible] належну відправу та проженуть [illegible] від лібералів з їх планами примусовости школи, як уже недавно зробили виборці в окрузі Кільдонан і St. Andrews.

Бушменська мораль

Після моралі „У. Голосу" виходить, що все є добре, що скаже або зробить „У. Голос", хочби воно було і найгірше — а все є зле й недобре, що скаже або зробить „Канада" або консерватисти.

В Африці живе одно дике плем'я, що звесь Бушменами. Бушмен запитаний одним подорожником: що є добре, а що є зле? — відповів: Добре є тоді, коли я у безжінну [illegible] [illegible] і її з'їм, — а зле є тоді, коли так зробить сусід з [illegible] жінкою...

Така сама мораль, як у [illegible] Бушменів, у „політиків" „У. Голосу". — У них, як видно з їх писання, навіть [illegible] в школах є не добрі і [illegible] належить берегти тільки через те, що їх сильно обороняють консерватисти та „Канада"...

Справді цікавий сей тон цілий „У. Голос" з своїми політиками.

Питане надіслане.

„У. Голос" говорить, що й консерватисти і ліберали не добрі, ліберали мабуть для „У. Голосу" суть дідьками, бо про них „У. Г." нич не говорить, а навіть в послідним часі почав гратулювати в їх сторону — [illegible] що наші люди повинні слухати ні не вірити ні одних ні других. Я цікавий знати, що я, а за мною мої сусіди та й другі наші люди мають робити підчас виборів?

Коли [illegible] то нам не треба [illegible] ні на одних, ні на других. Коли ми не [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Ще одно: Чи справа наших двомовних шкіл, які тепер консерватисти обороняють не є [illegible] [illegible] конечне [illegible]

[illegible]

Я прошу, аби мені „У. Голос" на се [illegible].

[illegible]

Дістаньте безплатну ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДІЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ

панує добробит.

Манітоба є славною [illegible] своєю [illegible] землею, котра родить найкрасшу пшеницю в світі, а також і верхню другі збіжа — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшій [illegible] в світі.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що прибувала поселенців, а будучи найдавнійше заселеною, має нагоду [illegible] [illegible], телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством [illegible] [illegible] [illegible] найбільший [illegible] в Західній Канаді. [illegible]

[illegible] тисячі [illegible] 160 акрів, [illegible]

[illegible] хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі, доки не [illegible] [illegible] може легко знайти роботу [illegible] [illegible] фармі [illegible]

Манітоба [illegible] [illegible] Манітоба є [illegible]

[illegible] БЕЗПЛАТНО [illegible]

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Canada.

Під розвагу учителям.

[illegible] Не [illegible] будучність наша [illegible] дуже чорна [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Вони [illegible] [illegible] двомовних шкіл [illegible] проти других мов в публичних школах, аби [illegible] [illegible] [illegible] теперішнього манітобського правительства, а [illegible] инших провінціях Канади [illegible] [illegible]

[illegible]

Нам тоді [illegible] [illegible]

Мусимо запротестувати [illegible] проти сеї [illegible]

[illegible]

П. Карманський.

П.О. Жеребко все ще [illegible] Галичину

П. Жеребко, [illegible] [illegible] [illegible] України, все вносить [illegible] духа у студентів [illegible] культурно [illegible] життя. [illegible] „футбола". [illegible] [illegible]

Вісти з Канади.

Консервативни побідили.

При довиборах [illegible] Ванкувер [illegible] B. E. [illegible] Консерватист [illegible]

Телефони приносять зиск провінції.

[illegible] Манітоба [illegible] \$171,815,26 [illegible] \$55,161,18. [illegible]

Доповнюючі вибори в McDonald

[illegible] Морисона [illegible]

На 15 лет в язниці.

[illegible]

Позір!

[illegible] Укр. Народного Дому в Вінніпегу [illegible]

Між иншими буде почоровано [illegible] на Народний Дім [illegible]

Комітет.

На хороге [illegible] М. [illegible] Кесовича \$2.50.

Гроші вислано в приналежне місце.

Потрібно

[illegible] Школа [illegible] Платня \$50 [illegible]

[illegible] Man. (14—19)

П. КАРМАНСЬКИЙ

ТИМЧАСОВІ ДОПОВНЕНЯ ДО МАЛПЯЧОГО ЗЕРКАЛА.

Видане І.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади“.)

„Український Голос“ має час...

Він має час... [illegible]

Чудова автохарактеристика п. Жеребка.

[illegible]

Напиши ть що з історії...

[illegible]

Оттака собі розмова.

[illegible]

— Так нехай не критикує [illegible]

Нехай не каже Галичанам [illegible]

— Ну, ви може пересборщуєте, пане.

— Борони Боже! [illegible]

[illegible]

(Дальше буде.)

С. В. КОЗА

НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ

[illegible] практику в справах кримінальних і цивільних в Старім Краю і в Канаді.

В всіх справах удавайтесь на адресу:

663 MAIN Str. перший поверх.

Phone: Main 1886 i 1079 Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канаду“.

„CANADA“ 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ruthenian Publ. Co. Ltd.

261 FORT Str. Winnipeg, Canada.

[illegible]

Олесько Островський.

Зруйноване Батурина.

(Батурин колишня столиця України, а тепер [illegible])

(Історичне оповідане.)

Або добути, або дома не бути!

Горячкував ся генеральний писар Пилип Орлик, на генеральній раді гетьмана Івана Мазепи, і військової старшини, котра відбувала ся в батуринськім замку з ніч з 24. на 25. жовтня 1708 р.

[illegible] корогви [illegible] присутні на раді полковники, сотники й значні козаки.

— А я спитаю, чого зволікати? — [illegible]

— Нема чого зволікати! — докінчив Орлик. — До тебе, пане Гетьмане, і до вас панове полковники, сотники й братчики-козаки, буде річ моя. Ви тільки пригадайте хто були наші діди і нащо звели ся ми, їхні онуки?... Згадайте гетьмана Богдана.... Земля нехай єму пером.

— Земля нехай йому пером! — проказала в один голос вся рада.

— В руках у Хмеля була Україна, було козацтво, була й чернь. З Хмелем любились і листувались царі, королі і державці. Хмель не був у московського царя в покорі не [illegible] на всі домагання бояр, бо гетьман на доказ своєї правди, що він тільки спільник царя, а не підданець міг кинути за московський кордон свою булаву, а з нею: сто... [illegible] тисяч списів!

— Се правда! — крикнув [illegible] полковник Чечель.

— Але правда також і те — говорив Орлик далі — Хмель помер, а колеса нашої фортуни покотили ся на ниж. Тільки 50 літ минуло, а така велика зміна! Чи ти, пане гетьмане, маєш в руках таку власть, яку мав найперший з гетьманів і державців України, Хмель? А ви, пани полковники, маєте ті права і привілеї, що мали ваші діди? Ні й ні! [illegible] великих предків.

[illegible] великі попередники померли, — сказав [illegible] Мазепа, — померли з ними й [illegible].

— Ніколи! [illegible] не вмирають! — запротестував Орлик. — Вони справді можуть померти, коли ми власними руками [illegible] їх! Коли ми власними руками забєм себе й [illegible] Москві! [illegible] Боже ні мені, ні моїм [illegible] ні нашим [illegible] життя!

Чечель не міг дальше мовчати: він вже давно порывав ся і собі сказати слово. І коротко [illegible] ненависти було в його словах до Москви і всього московського. Ненависти тяжкої, глибокої [illegible]

Ратуймо ся від московської неволі! Ратуймо ся бо [illegible] Україну нашу неньку [illegible] [illegible]

— Се правда! — [illegible]

Москва хоче [illegible] знищити Україну, — [illegible] Чечель [illegible]

[illegible]

— Ваше [illegible] — [illegible] гетьман. — [illegible] знає, що Москва не спільник наш, а лютий ворог! Москва чужі фортеці [illegible]

ле і свої будує руками козацькими! Славна раде! Я думаю, що вже крайній час нам залишити терпіти наругу московську, а Москалеви — наплювати на Вернї.

Час! пора правда, пане гетьмане — закричали [illegible] старшина.

І от серед [illegible] обурення зачув ся голос в оборону московських порядків. Старшина прилуцького полку Іван Ніс, молодий ще на літа, але старий розумом, [illegible] гетьмана [illegible]:

— Дай мені, пане гетьмане, [illegible]

— А що саме? — [illegible] Мазепа.

— [illegible] ти був таким вірним [illegible] московським, [illegible] А тепер [illegible] старшина [illegible] ти не [illegible] [illegible] що нам вже так добре від Москалів живеть ся?... [illegible] не можна [illegible] жити.

Більше не дали говорити Носови. Старшина закричала, затупала. На його голову посипали ся прокльони і лайки:

— Шпиг московський!

— Зрадник!!

— Запроданець!!!

— Честна раде! — протестував Ніс, [illegible] руки [illegible] Ви мене не так зрозуміли... Я вам... Я з вами!...

Тим часом Мазепа прикликав до себе Чечеля.

— Сей чоловік [illegible] не [illegible] візьми з собою, а [illegible] Батурин [illegible] пане полковнику.

— Буде все як ти сказав, [illegible] Чечель.

— Славна Радо! — [illegible] гетьман [illegible] [illegible]

— Бог з нами!

— Не боїмо ся Москви!

— За волю України!

— За наші права!

— Розійшлись! [illegible] Мазепа [illegible] Батурин [illegible] Чигрина.

Гетьман [illegible] Орлик [illegible] [illegible]

(Далі буде.)

ВСЯЧИНА.

Знаменита проба холоднокровности

[illegible]

Плач у звірят

[illegible]

[illegible] говорять: „плаче як бібр", або „дрожать як [illegible] слези" [illegible] [illegible]

Звісне, плаче як бібр [illegible]

[illegible]

Житє чоловіка через 50 літ.

[illegible]

[illegible] 1200 літрів розливається напитків. — Так жиє чоловік через 50 літ.

На що Американці видають гроші

[illegible] американці [illegible] напитки, курине [illegible] [illegible]

[illegible]

Тайна в [illegible]

За 1 доляра!

[illegible] Вам цілі числа гумористичного часопису

„Жало"

[illegible]

Адміністрація „ЖАЛО" [illegible] 14 [illegible] Lemberg, Austria, Europa.

Як довго можуть жити дерева?

[illegible]

Байки для дітий

Два стрільці і медвідь.

[illegible] Іван любили [illegible] Найчастіше [illegible]

[illegible]

— Еге! — сказав [illegible] Іван. — А за свою [illegible]

Отже бо [illegible] добре приготовити ся [illegible] не надуєш. А скажи мені, приятелю, що тобі шептав медвідь до уха?

— До правого уха шептав мені таке:

— Приятеля [illegible]... Не продавай [illegible] не [illegible]

Сьмішне.

[illegible]

Як в раю.

[illegible]

РУСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Dr a KALICHMAN a.
Специяльне лічене венеричних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), хірургічних, внутрішних, жіночих, очних і ушних хороб. Найновійше і докладне лічене сифілісу методою „606" професора Ерліха. Лічене полової безсильности. Лічене електричною силою. Виеляю лікарства на кольонії по одержаню. [illegible]
ОФІС І ШПИТАЛЬ
453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man

The Red Seal Liquor Store
Торговці і доставці
всякого рода напитків і цигар
562 Main Str. - Winnipeg, Man.

Старокраєве вино Порт	$1.00 за гальон
Лучше вино Порт	$1.25—1.50 .. ..
Портвайн для [illegible]	$2.00—2.00 .. ..
Чистий спірітус $5.00 5.25—5.50 ..	..
Австрійський спірітус $5.00 5.50 ..	..
Пиво [illegible] $3.00; [illegible] $1.50 ..	..

[illegible] 15 гальонів напитку [illegible] даємо один гальон [illegible]

Ми ручимо, що кождий [illegible] буде [illegible] задоволений з нашого товару.

Joe Couture
властитель.

Elliot [illegible] & Deacon
[illegible] 318 McIntyre Block

SAVOY HOTEL
[illegible]
Станція і нікт $1.00 денно
[illegible]

Oriental Hotel
Tel G 1716 700 MAIN str
Wm. Downing, власт.
[illegible]

Northern Hotel
Телефон St. John [illegible]
828-30 Main Str.
Станція і нікт $1.00 [illegible]
[illegible]

THE SELKIRK HOTEL
[illegible]
T. H. Nesbett [illegible] M. Wilson
[illegible]
802-804 Main st Phone S. J. 2533

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone St. John 605.
Jas. Hennessey, Propr.
[illegible]

SUTHERLAND HOTEL
Frank Curry, prop. Harry Curry, Mngr
[illegible]
[illegible] C.P.R.

ПОВАЖАНИЙ ПАНЕ:
[illegible]
Кілько жадаєте [illegible]
[illegible]
Напишіть [illegible] нам [illegible]
Пишіть на виразний адрес:
Ben Zimmerman Liquor House
673 MAIN Str. Winnipeg, Man.
Phone Main 2505.

The Quality Liquor Store
[illegible]
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35. Австрійський спірітус $5.00 і 5.50, фляшка $1.00 і 1.50
[illegible]	$1.00 до $6.00 за гальон
[illegible]	2.50 до $4.00 .. ..
[illegible]	$4.00 до $6.00 .. ..
[illegible]	$5.50 до $1.00 .. ..
[illegible]	$1.00 до $3.50 .. ..
	фляшками 50 ц. до $1.75

Пиво [illegible] $5.00, [illegible] $1.50. [illegible] 148 Higgins Ave. [illegible]
The Quality Liquor Store
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. Winnipeg. Phone Main 3781

Edelweiss Brewery
WINNIPEG. ELMWOOD
A. W. Riedle, prop
Наш Лагер, Ель і Портер найлучший.
Спробуйте пити Riedle's Beer
Telephone: Main 2987.

ПЕРШИЙ СЛАВЯНСЬКИЙ
NORTH WESTERN LIQUOR HOUSE
Weselak & Hrabi, ВЛАСТИТЕЛІ.
[illegible]
Телефон: Garry 4239. Winnipeg, Man. 309 Logan Ave.

Edward L. Drewry
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John Winnipeg.
Наші вироби самі себе хвалять.
[illegible] Drewry's Лагер, Ель і Портер.
Мінеральні води всім знані
Telephone: St. John 221.

Dr. R. GERZABEK
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УХА І ЗАМІТНИХ
[illegible]
WINNIPEG, MAN.

Місцеві вісти.

ВИБОРИ У ВІННІПЕГУ. [illegible] 12-го грудня відбудуть ся міські вибори в Вінніпеґу.

В пятій варді, де ся [illegible] Русини не виставили свого кандидата, [illegible] що число чужинців в сій варді переважає Англійців.

Кандидатами на алдерманів є [illegible] і п. Еґрідж. [illegible] отже вибрати алдерманом того кандидата, котрого уважають за відповідного і котрий буде вміти обороняти справ сеї варди.

На шкільного трустиса сеї варди кандидує теперішний трустис листар Др. Мек Мунн і Жан Абрагамсон. — Пан Абрагамсон є кандидатом новим і про него не можемо нич говорити. Для Мекмунна мали нагоду вже виборці [illegible] Мекмунн [illegible] що Др. Мекмунн займає місце шкільного трустиса вже через [illegible] нашої школи, в котрих [illegible]

[illegible]

П[illegible] сувяг[illegible]

[illegible]

[illegible] святочно[illegible] виставу почтити память Сенкевича і при тім [illegible] концерт.

Тов. „Боян" приготовляє вже святочну виставу „Назар Стодоля" і „Вечерниці" Ніщинського, які будуть головною атракцією вистави. Треба означе, що до як найбільше співачок і співаків вписало ся до хору „Бояна". Проби в вівторок і четвер по 8. год. вечер, в пресвітеріянській салі на розі Мекґреґор і Прічард.

Розбишацтво у Вінніпегу.

Минувшого тижня в ночи з четверга на пятницю, напав якийсь узброєний бандит при Алфред ул. на одного Німця, що [illegible] вистрілив, [illegible] револьвером [illegible] „Візнажний" Німець [illegible]

Розбишаки [illegible]

Їхав [illegible] другого, тепер мусить сам себе

[illegible] шофер [illegible]

Побідник боксів

[illegible]

[illegible] реліг[illegible] в кільпатеро. Між присутними був також король та королева. Коли прибито [illegible] до побідника [illegible] Бомбітови [illegible] пробити [illegible] Королівська [illegible] тріюфом всєї[illegible] арені. Бомбіт має легко 34 літ. За 15 літ своєї бороби з биками убив він только 3,000 биків. При тім 65 разів був тяжко ранений, [illegible] 15,000 песетів, [illegible]

Варда пята.

[illegible] виборам

Д-ра R.S. McMunn-а до шкільного комітету на 1914-1915 рік, який на становиши шкільного трустиса був 10 літ [illegible]

Хто в дома доброго календара не має, в того цілий рік сумно виглядає.

Календарі на 1914 р

Всі календарі суть з прекрасними кольорованими образками, а то:

[illegible]

RUSKA KNYHARNIA

850 Main Str. Winnipeg, Man.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

[illegible] на **175 HENRY Ave., в Winnipeg**

[illegible]

Alexander Roshko

175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

О Ваш голос і поперте просить

J.B. ATTRIDGE

КАНДИДАТ на алдермана з 5-ої варди

[illegible]

Канцелярія Нотаріяльна

[illegible]

Fenson & Schiller

654 Main str. Winnipeg, Man.

[illegible]

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
[illegible]

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД ГУРТОВИЙ

[illegible]

W. CHLOPAN, 590 Burrows Ave.
CHLOPAN'S BLDG.
Telephone St. John 15[illegible] *Winnipeg, Man.*

УВАГА! СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!

В старім краю [illegible]

В Канаді [illegible]

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
НОТАРІ

834 MAIN St. Phones St.John 1502 & 1[illegible] WINNIPEG, MAN.

„КАНАДА" виходить кожного тижня у вівторок.

Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50

Видає
[illegible] „КАНАДА"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

КАНАДА

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА

„CANADA"
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

РІК I. Вінніпеґ, Ман. Вівторок 16 Грудня 1913. Число зарядкове 16. Winnipeg, Man. Tuesday December 16-th 1913. Число 16

До наших читачів.

Кождий з наших читачів, котрий пришле до кінця сего року цілорічну передплату на „Канаду", в сумі $1.00, буде нашу часопись діставати через цілий наступаючий рік.

Хто вже прислав нам цілорічних передплатників, буде діставати нашу часопись через цілий рік даром.

Хто ще передплати не прислав, нехай спішить ся, а ми будемо приневолені часопись затримати.

Адміністрація „КАНАДИ".

НОВИНКИ.

ВЕЛИКИЙ ПОЖАР в COHOES, N. Y.

10,000 робітників полишилось без роботи.

В четвер вечером минувшого тижня вибух в місті **Cohoes**, недалеко Ню Йорку великий пожар, що тревав цілу ніч і знищив майже цілу фабрикову дільницю сего міста. Шкоди, довкола яких не [illegible] обчисляють на мілион долярів. — В сім місті живе дуже богато Наших людей, які були занятими в згаданих фабриках і для сих 10,000 робітників, які полишились без роботи, [illegible] що не лишаєсь нич иншого, як повандрувати в другі міста, щоби найти собі роботу.

КРАВЧЕНКО ЗЛОВЛЕНИЙ.

Кравченко, на котрого [illegible] що обрабував банк Монтреаль і заморзвав менажера сего банку Арнольда в місточку Плам Кули, находить ся вже в руках поліції. Його повідомлено, що він криється в домі ч. 459 Калестик аве. у Вінніпеґу. На се вістку, відтак поліція, що [illegible] дім, в котрім Кравченко мав перебувати і з готовими до стрілу револьверами вняли до кімнати, та його приарештували.

Півчетого, як поліція вняли до хати, Кравченко ще супокійно спав. [illegible] Кравченко [illegible] Вхопивши двері побічник перед собою [illegible] револьвером. Не маючи спосібности ані до оборони, ані до утечі, Кравченко віддав ся без опору в руки поліції [illegible]

Арештоване Кравченка викликало у Вінніпеґу велику сензацію [illegible]

[illegible] на улиці, спозорючись його побачити.

Українська обструкція в австрійскім парламенті.

Як доносить часописи, українські посли у віденьськім парламенті почали вже обструкцію. Свиставки, трубки та бубни, якими послугувалися українські посли, наробили такого лементу і шуму в парламенті, що панівні німецькі вуха не могли знести сеї української обструкції [illegible] президент міністер гр. Штірк мусів уступити і закрити засідань.

Здаєсь, що Німці, щоби не наражати своїх панівних вух на українську обструкцію, будуть мусіли згодити ся та вдоволити жаданя українських послів.

Нещасний заклад.

В Болдер, Коло., заложив ся Дж. Т. Гаррі о $10,000, що з'їсть [illegible] до 12 осіб. [illegible] Але не судило ся йому скінчити обіду, бо нараз захорував. Лікар сконстатував надмірне переладоване жолудка і робить [illegible] щоби удержати його при житю. До чого доводить нерозум і лакімство!

Обід був зложений з 15 індиків з начинкою, 4 устриць, 3 бохонців хліба, 6 великих солодких барабоь, 6 флашок вина, 2 вязки селери, 6 банан з сметаною, 1 фунта масла, 2 паштетів, 2 порцій пудингу і кави.

Загадочні злочини — затроєні шпильки.

До поліції в Ню Йорку напливає від якогось часу много доносів і скарг про злочини, котрих допускають ся досі невислідженi мужчини. Злочин виконують в сей спосіб, що зочину жертву жалять шпильков, яка містить в собі отрую — кокаїну. В наслідок сего жертва тратить свідомість і попадає в стан одурманення. Слідство виказало що жертва ми були молоді і гарні жінки. Се викликало велитий переполох між жінками.

З послідної неділі нотує поперешна поліція кілька случаїв:

В неділю вечером стрітив полісмен Донелі на улиці Томсон молоду гарну дівчину, що отуманена блукала ся по улиці. Дівчина не розуміла англійської мови і годі було що небудь близше розвідати. Поліція відвела її до шпиталю.

На улиці Бродвей учув полісмен крик жінки. Ідучи в напрямі голосу, стрітив жінку, яка безвладна і змарнена стояла перед ексклюзивною виставою. В шпиталі сконстатували лікарі затроєне кокаїною. Близших даних, в який спосіб се стало ся не можна пізнати.

Рівночасно ветеся тепер слідство за подібний злочин, якого недавно тому мав допустити син ц-карський помічник Арвин Мегаро. Злочин виконав він на пані Дж. Графф в театральній ложи в Ню Йорку, викликаючи ужалением затроєної шпильки отуманене.

Дівчина М. Губнміт з Ню Йорку находить ся рівнож в шпиталі. На підставі її зізнань арештовано Гаррі Сінета з „Бруклина, котрий в невиясненний тепер спосіб її одурманив.

Се буде пересторогою для гарних дівчат, щоби без опіки не важились ходити.

Отворене манітобського парляменту.

В четвер, дня 11-го с. м. відбуло ся дуже торжественно отворене манітобського парляменту. О год. 3 по полудни явив ся в салі лейтнант губернатор Камерон і відчитав тронову промову, в якій заповідалось обширну програму роботи теперішної сесії сойму.

Головними справами якими має занятися сойм підчас сеї сесії є справи шкільна, розширене границь Манітоби і в слід за сим розділене виборчих округів, а дальше справи будови і поліпшеня доріг в провінції.

По відчитаню сеї промови принято внесеня премієра Роблина що до порядку засідань та розбирання [illegible] справ.

Перше засідане відбулось вчера, се є в понеділок дня 15 децембра о год. 8 вечером. На сім засіданю на тронову промову відповідали посли Тейлор і Стіл, а після них промовляв провідник опозиції Норріс, котрий критикував правительство за побільшене числа міністрів, сиборних округів і скоре скликане сойму. На бесіду Норріса відповідав сам премієр Роблин. Про його бесіду згадаємо пізнійше.

Хоч програв, однак виграв.

В місточку **Rollete, N. D.** в Сп. Державах, живе двох братів Якіш і Юрко Бельман. Обa они любили одну дівчину і тяжко не могли рішити ся, котрий кому має уступити. Коли вже обох вибрали ся на женичку, порішили они поставити дівчину „на виграшку". Минувшої неділі сіли они грати в карти і умовились так, що котрий виграє, той має женити ся з любленою дівчиною. Юрко вибрав і вже в неділю пішов до своєї дівчини, щоби її повідомити о всім і приготовити ся на другий день до весіля. Від дівчини пішов до дому не респак ся і на другий день поспішив забрати дівчину до слюбу. Прибувши одначе на місце не застав її дома, а розпитувши ся, відома ся, що дівчина утікла з його братом Юрком до Канади. Щасливий Юрко, хоч програв в картах, то все таки виграв.

Непотопаючі кораблі.

Перед кількома днями відбулась в Ню Йорку конвенція товариства корабельних архітектів і інженірів. На конвенції сій радженo головно над тим, щоби постарати ся о будову таких пасажирських кораблів, котрі-б в жаднім случаю, на випадок якоїсь небудь колізії, не затоплювались. Віце-президент сего товариства Дейвіс подав вже навіть план будови такого корабля; належить тільки його план перепровадити в житє та випробувати, чи в практиці буде мати приміненє.

„Український Голос" — заповідає другий хрестоносний похід проти п. Карманського, але в нім возьмуть участь вже самі лицарі „поступові", а не, як було до тепер, їх пажі.

„Маляче Зеркало" — видане II. вже готове, але зачне ся печатати щойно по сьвятах, аби земляком не відбирало апетиту в часі празника. За сей час оголошуємо ревм і даємо противникові нагоду до позбирання трупів, що впали в головній битві всего сонного армії.

Позір!!!

Фермерське хліборобське товариство в Етельберт [illegible]

Комітет
Михайло [illegible] президент
[illegible] секретар.

Краяни!

[illegible] шифкарту [illegible]

[illegible]

Листи [illegible] старокраєвих марок [illegible]

Офіс отворений від 9 рано до 9 вечером що дня.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель заґр. відділу.